

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การติดตามข่าวกีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ 26 ของสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย” ผู้วิจัยศึกษาจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานข่าวทั้งบรรณาธิการและผู้สื่อข่าว ของสถานีโทรทัศน์ ช่อง 3,5,7,9 และ 11 ประกอบกับการศึกษาเนื้อหาสาระละเอียดของข่าวกีฬาโอลิมปิกที่เสนอในช่วงของการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเป็นเวลา 16 วัน ในช่วงของข่าวภาคค่ำ คือ ระหว่างวันที่ 19 กรกฎาคม - 5 สิงหาคม 2539 เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการในการติดตามและนำเสนอข่าวกีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ 26 ณ เมืองแอตแลนต้า ประเทศสหรัฐอเมริกา ในแง่มุมที่หลากหลายของสถานีโทรทัศน์ และปัจจัยต่าง ๆ ที่เข้ามามีผลต่อการติดตามและนำเสนอข่าวกีฬาโอลิมปิกฯ ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่หนึ่งของสื่อโทรทัศน์ที่ให้ทั้งภาพและเสียงและมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้ชมเป็นอย่างมาก

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคลทุกคน ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบโดยตรงในการติดตามข่าวกีฬาโอลิมปิกฯ เป็นอย่างดีในฐานะที่อยู่ในแวดวงสื่อสารมวลชนด้วยกัน โดยได้ให้โอกาสในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและใช้วิทยุเทปในการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ทุกครั้ง ซึ่งทำให้ได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์และข้อเสนอแนะต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลเอกสารที่ได้รับความร่วมมือจากเพื่อนผู้สื่อข่าวที่ทำงานอยู่ในสถานีโทรทัศน์ทุกช่องที่ได้ให้ความอนุเคราะห์จัดหาให้ จึงทำให้ผู้วิจัยสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์การติดตามข่าวกีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ 26 ของสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี

การศึกษาวเคราะห์การติดตามข่าวกีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ 26 ของสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย ทำให้เข้าใจถึงการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนโทรทัศน์ด้านกีฬา ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

การรายงานข่าวกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้ เป็นการติดตามข่าวในต่างประเทศที่มีข้อจำกัดในการทำงาน ซึ่งจากการวิเคราะห์กระบวนการติดตามข่าวกีฬาโอลิมปิกของสถานีโทรทัศน์ทั้ง 5 ช่องพบว่า ได้เกิดความร่วมมือในการทำงานระหว่างผู้ปฏิบัติงานด้วยกันในแอตแลนต้า โดยมี

การแบ่งงานกันทำในการติดตามข่าวการแข่งขันของนักกีฬาไทยซึ่งเป็นประเด็นหลักที่ทุกช่องต้องติดตามนำมาเสนอ เนื่องมาจากการจำกัดจำนวน ID Card การกำหนดพื้นที่ในการเข้าสนามแข่งขัน การรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด แต่ถึงแม้จะใช้ภาพข่าวหรือบทสัมภาษณ์เดียวกัน แต่สถานีโทรทัศน์ทุกช่องก็พยายามที่จะนำเสนอในเนื้อหาและรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปเพราะสถานีโทรทัศน์ทุกช่องในไทยยังคงมีการแข่งขันเพื่อแย่งชิงผู้ชมกันอยู่ โดยบรรณาธิการและผู้สื่อข่าวทั้งที่แอดแลนต้าและที่กรุงเทพมหานครจะเป็นผู้ทำหน้าที่ผู้ปิดเปิดประตูสาร (Gatekeeper) ในการติดตาม คัดเลือกและนำเสนอข่าวกีฬาโอลิมปิกโดยมีปัจจัยต่างๆ เข้ามาเป็นกรอบ หรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในช่วงเวลาที่ต่างกันไป ประกอบกับเหตุผลซึ่งเป็นแนวคิดและมุมมองอันเป็นบุคลิกเฉพาะตัว

ในการเสนอข่าวกีฬาโอลิมปิกของสถานีโทรทัศน์ทุกช่อง จากการศึกษาพบว่า มีการนำเสนอกีฬาที่จัดแข่งขันครบทุกประเภท กระจายกันไปตามช่องต่าง ๆ โดยช่อง 9 เป็นช่องที่นำเสนอชนิดกีฬามากที่สุด รวมทั้งกีฬาใหม่ ๆ ที่จัดแข่งขันเป็นครั้งแรกคือ วอลเลย์บอลชายหาด และจักรยานภูเขาด้วย และนำเสนอรายงานเกี่ยวกับเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์การกีฬาที่น่าสนใจเป็นการให้ความรู้แก่ผู้ชมด้วย ในขณะที่ช่อง 5 นำเสนอกีฬาซีมา ที่ไม่มีช่องใดนำเสนอ ส่วนช่อง 3 และช่อง 7 เน้นการเสนอข่าวกีฬาที่เป็นสากลรู้จักกันทั่วไป และมีนักกีฬาที่มีชื่อเสียงลงแข่งขัน เช่นเดียวกับช่อง 11 ที่เสนอข่าวนั้นไปที่การแข่งขันของนักกีฬาที่น่าสนใจมากกว่า ทั้งนี้ในการติดตามข่าวกีฬาโอลิมปิกฯ ของสถานีโทรทัศน์มีปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องคือ นโยบายความสนใจของผู้ชม รวมถึงเวลาในการออกอากาศด้วย

ข่าวกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้ มีบทบาทในการให้สถานภาพเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่เดิมกับบุคคลในข่าวคือ สมรักษ์ คำสิงห์ ซึ่งเป็นสถานภาพที่ได้มาจากความสามารถหรือโดยการกระทำ จากการแข่งขันที่ทราบว่าเหรียญทองจากการแข่งขันมวยสากลสมัครเล่น ในรุ่นไลท์ฟลายเวท กลายเป็นวีรบุรุษ และบุคคลประวัติศาสตร์ ด้วยการนำเสนอข่าวอย่างต่อเนื่อง และกลายมาเป็นข่าวเด่นประจำวันในช่วงวันสุดท้ายของการแข่งขัน

นอกจากนักกีฬาแล้วการติดตามข่าวกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้ ยังให้สถานภาพเพิ่มขึ้นแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการติดตามข่าวกีฬาโอลิมปิกที่แอดแลนต้าด้วย เพราะถือว่าเป็นเกียรติประวัติ และเป็นประสบการณ์ที่ยิ่งใหญ่สำหรับผู้ที่มีโอกาสได้ไปทำหน้าที่ ที่ทำให้พวกเขาได้รับความเชื่อถือและการยอมรับมากขึ้น

จากการศึกษาพบว่าชาวกีฬาโอลิมปิกที่นำเสนอทางสถานีโทรทัศน์ทุกช่องได้สะท้อนให้เห็นถึงการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในการนำเสนอกีฬาในแง่มุมต่างๆ ที่ทำให้ผู้ชมได้รับประโยชน์และสนใจกีฬามากขึ้น ซึ่งสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยได้ทำหน้าที่ตามบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนในการติดตามและเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับกีฬาโอลิมปิก คือ

1. การรายงานข่าวสาร ด้วยการเสนอข้อเท็จจริง

สถานีโทรทัศน์ทั้ง 5 ช่องได้ทำหน้าที่ดังกล่าว ด้วยการรายงานผลการแข่งขันกีฬาทุกประเภทที่นักกีฬาไทยทุกคนลงแข่งขัน โดยเฉพาะกีฬามวยสากลสมัครเล่นเป็นการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในการแจ้งข่าวหรือรายงานความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของนักกีฬามวยสากลสมัครเล่นของไทย เพื่อสนองความต้องการของสังคมในฐานะที่เป็นสื่อมวลชนไทย และต้องการให้ผู้ชมได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและความพึงพอใจ เนื่องจากกีฬาเป็นเรื่องของการเล่น สนุก และจัดเป็นความบันเทิงอีกรูปแบบหนึ่งที่สื่อโทรทัศน์นำเสนอเพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการสื่อสาร (Communication pleasure) เพื่อช่วยลดความตึงเครียดให้ทีมงานที่ทำงานจำใจในระหว่างสัปดาห์ แต่การรายงานข้อเท็จจริงดังกล่าวอาจกลายเป็น WORK ได้ เนื่องจากในช่วงท้ายของการแข่งขันเมื่อนักมวยสากลสมัครเล่นของไทยมีโอกาสได้เหรียญทองเพิ่มขึ้น จนกลายเป็นเรื่องสำคัญ ที่จะต้องทำให้ได้ อันเนื่องมาจากความคาดหวัง จนถึงรางวัลต่าง ๆ ที่จะได้รับ ดังนั้นกีฬาจากการเล่นเพื่อความสนุกสนาน กลายเป็นการเล่นเพื่อค่าตอบแทนซึ่งก็เปรียบเสมือนการทำงานเพื่อให้ได้ค่าตอบแทน

2. การให้ความบันเทิง (Entertainment) ทำให้ผ่อนคลาย และลดความตึงเครียด ช่วยให้คนสามารถเผชิญกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงได้เป็นอย่างดี ซึ่งสถานีโทรทัศน์ทุกช่องได้ทำหน้าที่ในการนำเสนอความบันเทิงผ่านการเสนอข่าวกีฬาโอลิมปิกในแง่มุมต่าง ๆ ที่เป็นการรายงานข้อเท็จจริงแต่มีองค์ประกอบของความบันเทิงเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

นอกจากนี้ สถานีโทรทัศน์ทุกช่องยังได้ทำหน้าที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมและสัญลักษณ์อันเป็นเอกลักษณ์และความต่อเนื่องทางสังคมและอารังไว้ซึ่งค่านิยมที่มีอยู่ร่วมกัน ผ่านการรายงานข่าวกีฬาด้วยการรายงานข่าวกิจกรรมของคนไทยและนักกีฬาไทยที่แสดงให้เห็นถึงการอารังไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมไทยในต่างแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพของการเทิดทูนองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ ให้เกิดการเชื่อมโยงและมีส่วนร่วม

ของคนไทยในชาติ ต่อการทำหน้าที่ของนักกีฬาไทยในต่างแดน ทั้งยังแสดงให้เห็นถึงความเป็นชาตินิยม และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนไทยทั้งในต่างแดนและในเมืองไทย

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทำวิจัยภายหลังจากการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเสร็จสิ้นไปแล้ว ทำให้ผู้วิจัยประสบปัญหาในเรื่องของการบันทึกเทปโทรทัศน์ของชวาก็ฬาของ ช่อง 3 ช่อง 7 และช่อง 11 ที่บางวันได้ขาดหายไป เนื่องจากสัญญาณภาพไม่ชัดเจน แต่ผู้วิจัยได้แก้ปัญหาโดยการนำบทสัมภาษณ์มาใช้ทดแทนในการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการติดตามชวาก็ฬาโอลิมปิก ครั้งที่ 26 ของสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย มีข้อเสนอแนะที่น่าจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานดังนี้

1. สถานีโทรทัศน์ทุกช่องควรมีความร่วมมือกันในการติดตามชวาก็ฬาในมหกรรมกีฬาใหญ่ ๆ ในต่างประเทศ เพื่อจะได้ลดข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ และทำให้ประชาชนคนไทยได้รับประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารมากขึ้น

2. การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จควรจะเน้นที่ความวิริยะอุตสาหในการฝึกซ้อมของนักกีฬางานประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเยาวชน มากกว่าการเน้นไปที่รางวัลหรือผลตอบแทนที่ได้รับ

ข้อเสนอแนะการวิจัยในอนาคต

1. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงการสร้างภาพหรือการให้สถานภาพของนักกีฬาโดยสื่อมวลชน ที่จะมีผลต่อความสนใจกีฬาในแต่ละประเภทของผู้ชม